

Cijfers ICB-sector 4de trimester 2019

Brussel, 20 mei 2020

« De Belgische fondsenmarkt kent een gecommmercialiseerd vermogen van nagenoeg 220 miljard EUR per eind 2019. Een versteviging van het historisch record. »

Marnix Arickx - Voorzitter BEAMA

Samenvatting

Vierde kwartaal

De Belgische fondsensector kende tijdens het vierde kwartaal van 2019 een stijging van 8,8 % door toedoen van koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa aangevuld met netto inschrijvingen. Eind december 2019 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 219,6 miljard EUR.

Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een stijging van 3,7 % gedurende het vierde trimester van 2019. Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals “balanced funds” en aandelenfondsen, steeg tijdens deze periode met 10,1 %.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een verdere aangroei gedurende de periode oktober – december 2019. Doordat deze fondsen een toename van 0,9 miljard EUR optekenden, verstevigden ze hiermee hun “all time high”. Eind 2019 bedroeg het netto actief van de pensioenspaarfondsen 21,3 miljard EUR.

De monetaire fondsen kenden als enigste fondscategorie een daling van hun netto actief tijdens het vierde trimester van 2019 en dit door toedoen van belangrijke netto terugbetalingen gelinkt aan portefeuilletechnische tussenkomsten.

De aandelenfondsen kenden de grootste absolute stijging tijdens deze periode en dit door een combinatie van enerzijds netto inschrijvingen en anderzijds koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa. De aandelenfondsen kenden tevens, met een groei van 16,6 %, de grootste relatieve stijging.

Volledige jaar

Eind 2018 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 187,3 miljard EUR.

De Belgische fondsensector kende gedurende 2019 een continue aangroei van het netto actief tijdens alle kwartalen met een sterk laatste kwartaal. Eind 2019 lag het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen daardoor 17,2 % hoger dan een jaar voordien.

Merk op: het laatste kwartaal van 2018 werd gekenmerkt door een terugval van het netto actief, voornamelijk door toedoen van tijdelijke koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa. Deze tijdelijke terugval werd gecompenseerd tijdens de eerste helft van 2019.

Prognose 2020

De voorlopige indicaties voor het eerste kwartaal van 2020 wijzen op een duidelijke terugval van het netto actief tijdens de maand maart ten gevolge van de Covid-19 impact op de wereldeconomie en de financiële markten. De Belgische fondsensector verwacht dan ook dat op het einde van het eerste kwartaal van 2020 het mooie resultaat van 2019 tijdelijk teniet gedaan zal zijn.

Belgische fondsenmarkt¹

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als ‘het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht’. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende het vierde kwartaal van 2019 met 17,7 miljard EUR, ofwel 8,8 %, stegen. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind december 2019 219,6 miljard EUR en werd de vorige “all time high” van het vorige kwartaal overtroffen.

De stijging van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode oktober – december 2019 wordt grosso modo voor 55 % verklaard door de positieve marktevoluties die optraden tijdens deze periode en voor 45 % door netto inschrijvingen.

Over het volledige jaar 2019 steeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen met 17,2 %, ofwel 32,3 miljard EUR.

¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA website.

In alle kwartalen van 2019 wisten de fondsen koerswinsten van de onderliggende activa op te tekenen. Deze positieve bewegingen werden bovendien, met uitzondering van het eerste kwartaal, aangevuld met netto inschrijvingen.

Op jaarbasis kan er dan ook gesteld worden dat de stijging van 17,2 % voor iets meer dan 2/3de toe te schrijven is aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa en voor iets minder dan 1/3de aan netto inschrijvingen.

De koerswinsten die opgetekend werden gedurende 2019 compenseerden dan ook volledig de zware terugval opgetekend tijdens van het laatste kwartaal van 2018 en zorgden daarnaast ook nog voor een bijkomende aangroei van het netto actief.

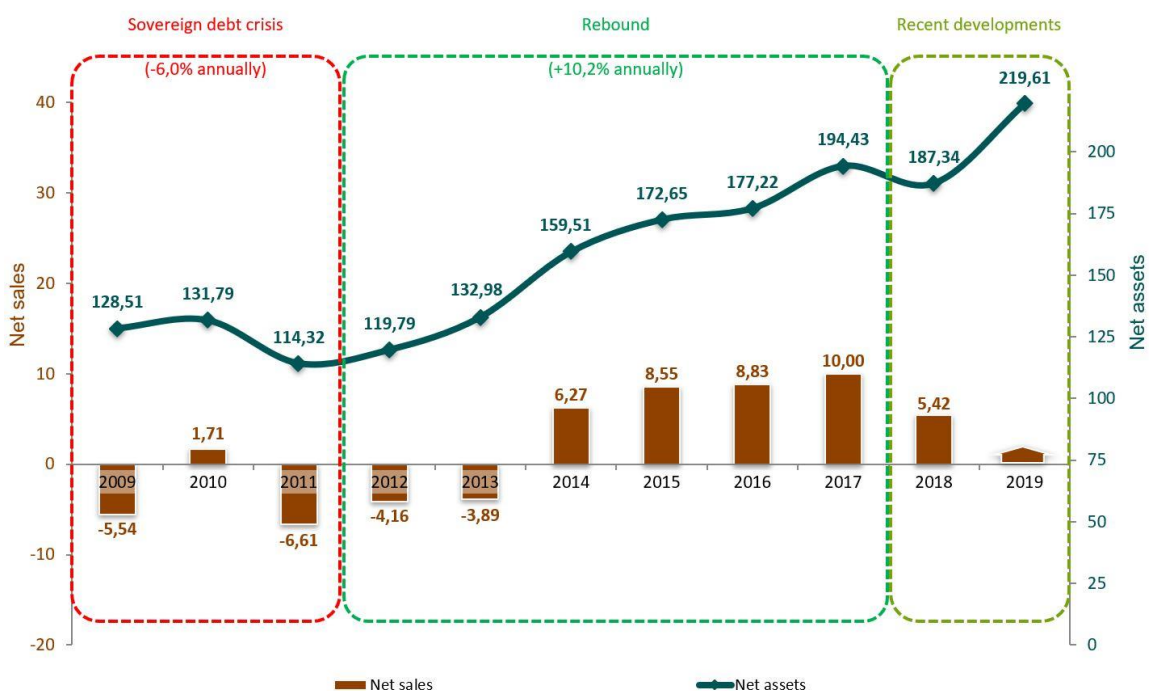
De netto inschrijvingen gedurende 2019 geven aan dat, net zoals de vier voorgaande jaren, de beleggers opnieuw fondsen opzoeken om spaargelden in te beleggen.

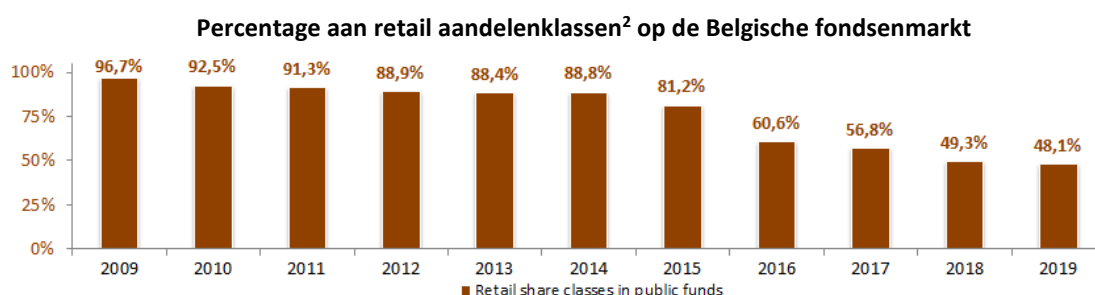
Over het volledige jaar 2019 vormden de aandelenfondsen de sterkste groeier met een toename van 42,6 %. Deze fondscategorie werd gevolgd door de gemengde fondsen en de obligatiefondsen die respectievelijk een stijging optekenden van 18,5 % en 14,9 %.

De monetaire fondsen kenden een grote daling gedurende 2019 doordat deze fondsen tijdens het laatste kwartaal van 2018 massaal werden opgenomen in de portefeuilles van gemengde dakfondsen, ter toepassing van de bodembeschermingstechniek, en deze fondsen gedurende 2019 terug werden ingeruild voor aandelen- en obligatiefondsen.

De fondsen met kapitaalbescherming zagen hun gecommmercialiseerd vermogen licht dalen met 1,9 % gedurende 2019. Deze fondsen bereiken stilaan een status quo situatie.

Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, stegen de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met 4,4 miljard EUR, ofwel 12,9 %, gedurende het vierde kwartaal van 2019 waardoor ze eind december 2019 uitkomen op een bedrag van 38,9 miljard EUR.

Deze stijging wordt grosso modo voor 2/3de verklaard door de netto inschrijvingen en voor 1/3de door de koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een daling op van 2,9 miljard EUR, ofwel 40,5 %, gedurende de periode oktober – december 2019.

Deze daling is het gevolg van een technische tussenkomst in de portefeuilles van gemengde dakfondsen. Immers, gegeven de positieve marktbevingen tijdens 2019 hebben vermogensbeheerders van dakfondsen hun onderliggende stabiele monetaire fondsen geleidelijk aan ingeruild voor o.a. aandelenfondsen om te kunnen genieten van de heropleving op de beurzen. Kortom, gegeven het gunstige beursklimaat is de bodembescherming van gemengde dakfondsen momenteel niet aan de orde.

Als geheel stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa gedurende het vierde kwartaal van 2019 met 3,7 %, waardoor hun gecommmercialiseerd netto actief eind december 2019 uitkwam op 43,1 miljard EUR.

Over het volledige jaar 2019 heen daalden de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa met 7,8 %, oftewel 3,6 miljard EUR. Deze daling is volledig toe te schrijven aan de afbouw, gedurende 2019, van de monetaire fondsen die de gemengde dakfondsen in substantiële mate hadden opgezocht tijdens het laatste kwartaal van 2018 ter bodembescherming.

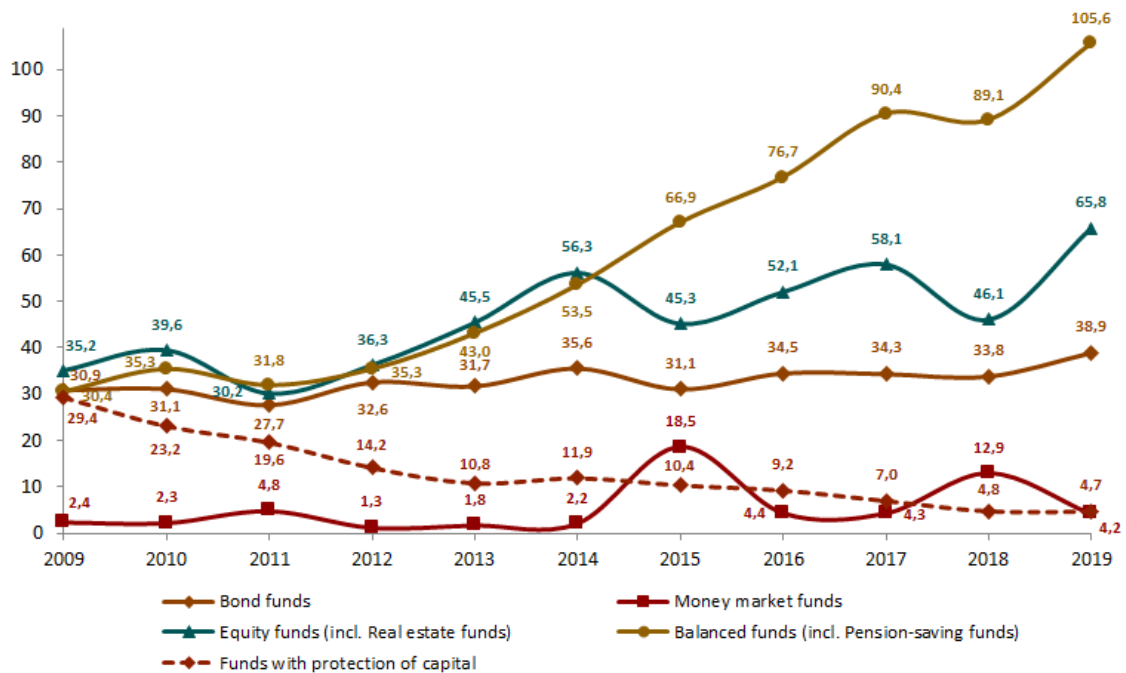
² BEAMA definieert retail aandelenklassen als zijnde aandelenklassen die mogen aangeboden worden aan particulieren, waarbij de minimale (initiële) inleg niet meer bedraagt dan 100.000 EUR en waarbij er geen bijkomende voorwaarden worden opgelegd door de beheerder van het fonds. Tijdens de eerste jaarhelft van 2016 werden zodoende technische verfijningen in de statistieken van BEAMA doorgevoerd.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden enkel stijgende tendensen opgetekend gedurende het vierde kwartaal van 2019. Deze stijgingen zijn voor 1/2de toe te schrijven aan netto inschrijvingen en voor 1/2de aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa.

De activa in België van de **aandelenfondsen** stegen met 9,4 miljard EUR, oftewel met 16,6 %, in de periode oktober – december 2019. Deze stijging is toe te schrijven aan een combinatie van netto inschrijvingen en koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa. Eind december 2019 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 65,8 miljard EUR.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde vermogen gedurende het laatste decennium

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een stijging van 7,0 miljard EUR, of 7,1 %, op tijdens het vierde kwartaal van 2019. Deze stijging is toe te schrijven aan enerzijds koerswinsten die werden opgetekend door de onderliggende activa en anderzijds netto inschrijvingen. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind december 2019 uit op 105,6 miljard EUR.

Deze fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een stijging gedurende het vierde kwartaal van 2019 ten belope van 0,9 miljard EUR, of 4,5 %. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind december 2019 een bedrag aan netto activa ten belope van 21,3 miljard EUR. Hiermee verstevigen deze fondsen hun “all time high” bedrag. Tijdens het vierde kwartaal van 2019 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 206 miljoen EUR.

De **fondsen met kapitaalbescherming** kenden tijdens het vierde trimester van 2019 een stijging van 0,1 miljard EUR en vertegenwoordigden eind december 2019 een vermogen van 4,7 miljard EUR. Deze beweging is voor 2/3de toe te schrijven aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa.

Globaal stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten gedurende het vierde kwartaal van 2019 met 10,1 %, en waren ze eind december 2019 goed voor een gecommmercialiseerd vermogen van 176,5 miljard EUR.

Over het volledige jaar 2019 heen stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende activa met 25,5 %, oftewel 35,9 miljard EUR.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind december 2019 goed voor een totaal beheerd netto actief van 161,2 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin 21,3 miljard EUR, ofwel 1/8ste van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 31 december 2019 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: +15,0 %
- Op 3 jaar: +4,1 %
- Op 10 jaar: +5,6 %
- Op 25 jaar: +6,6 %

BEAMA heeft een boordtabel omtrent pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën. Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind december 2019 vertegenwoordigden de 127 institutionele compartimenten naar Belgisch recht 15,9 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marnix Arickx, Voorzitter BEAMA
(02 274 83 80 – marnix.arickx@bnpparibas.com)

of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (www.beama.be) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

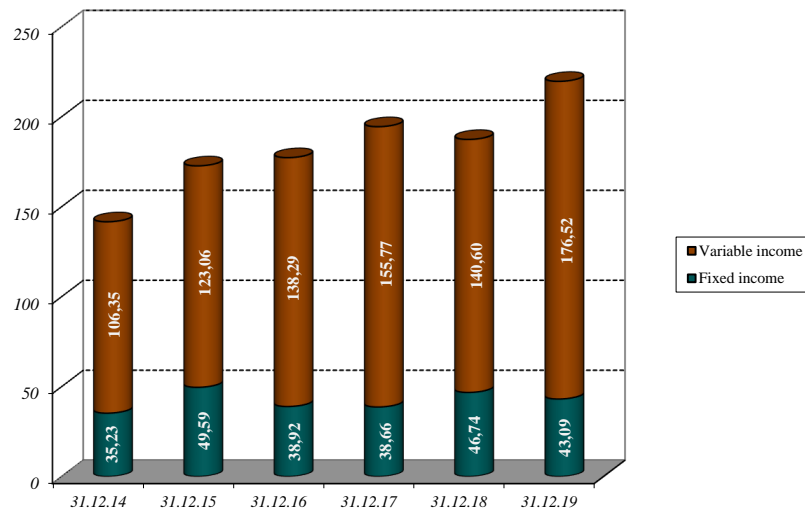
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

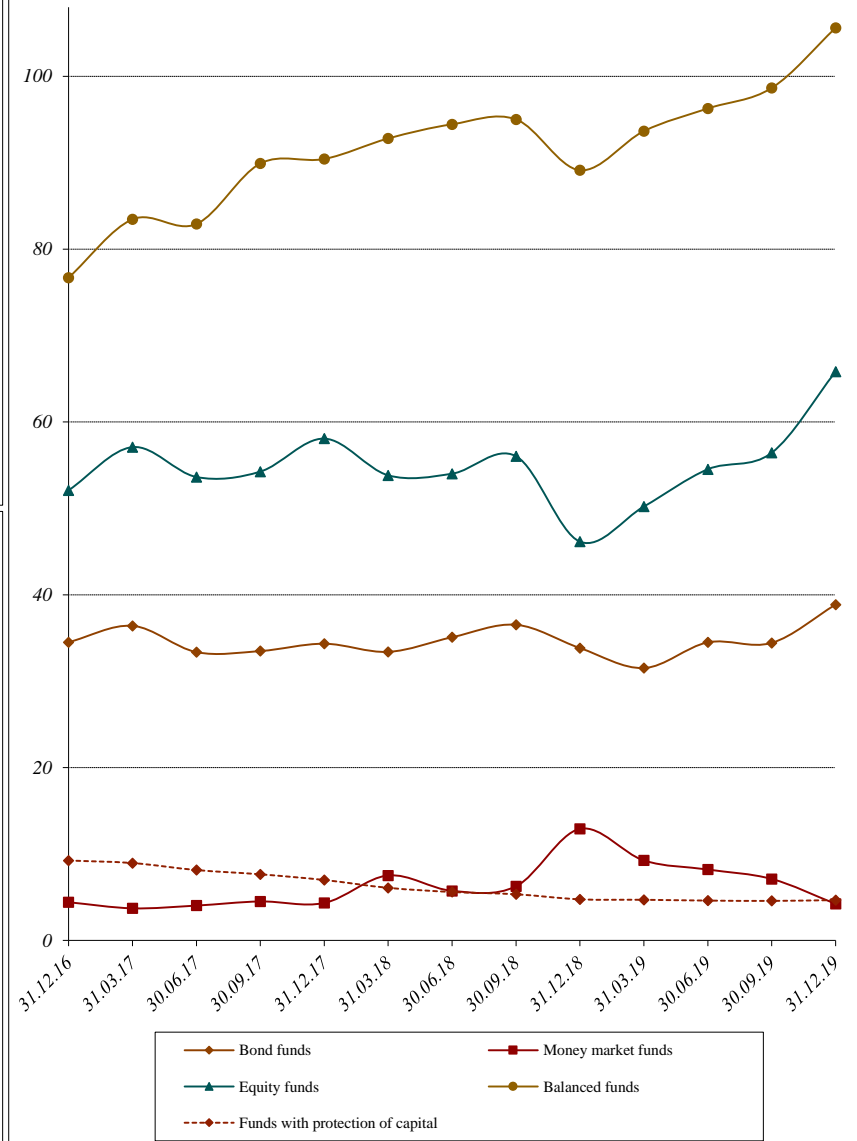
Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	30/09/2019		31/12/2019		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	34,43	17,06%	38,87	17,70%	4,44	12,88%
Government bonds	5,78	2,86%	6,32	2,88%	0,54	9,42%
Corporate bonds	7,70	3,81%	9,22	4,20%	1,52	19,71%
Aggregate bonds	12,58	6,23%	13,98	6,36%	1,40	11,13%
Other bonds	8,38	4,15%	9,35	4,26%	0,97	11,63%
Money market funds	7,11	3,52%	4,23	1,92%	-2,88	-40,53%
in EUR	3,34	1,66%	2,21	1,01%	-1,13	-33,92%
in other currencies	3,77	1,87%	2,02	0,92%	-1,75	-46,40%
Equity funds	56,44	27,96%	65,83	29,97%	9,39	16,63%
Belgium	1,13	0,56%	1,34	0,61%	0,21	18,31%
Eurozone	5,95	2,95%	6,21	2,83%	0,27	4,49%
Europe	16,01	7,93%	17,82	8,12%	1,81	11,30%
America	6,87	3,41%	8,37	3,81%	1,49	21,69%
Asia	2,21	1,09%	2,79	1,27%	0,58	26,28%
Global	22,03	10,91%	26,18	11,92%	4,15	18,84%
Other	2,23	1,11%	3,12	1,42%	0,88	39,45%
Balanced funds	98,66	48,87%	105,61	48,09%	6,96	7,05%
⇒ of which Pension-saving funds	20,41	10,11%	21,32	9,71%	0,92	4,51%
⇒ of which CPPI funds	0,23	0,11%	0,11	0,05%	-0,12	-50,45%
Funds with capital protection	4,57	2,26%	4,66	2,12%	0,10	2,08%
1. linked to equity	4,57	2,26%	4,66	2,12%	0,10	2,11%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-0,00	-100,00%
Other funds	0,68	0,33%	0,42	0,19%	-0,26	-38,33%
TOTAL	201,87	100,00%	219,61	100,00%	17,74	8,79%
Net assets in "Funds of Funds"	80,48		80,62		0,14	0,17%

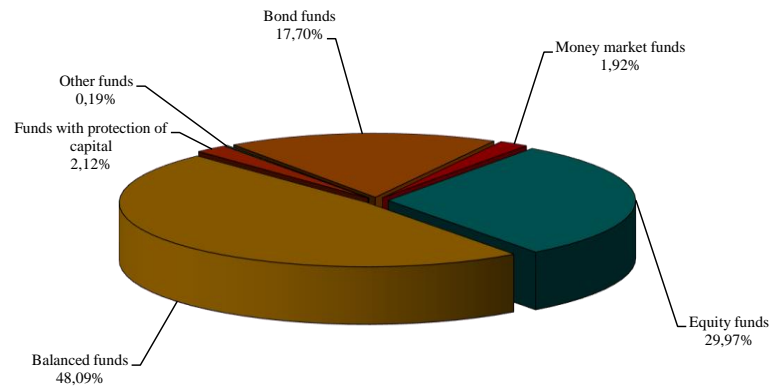
Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Market shares of the fund categories (31.12.2019)

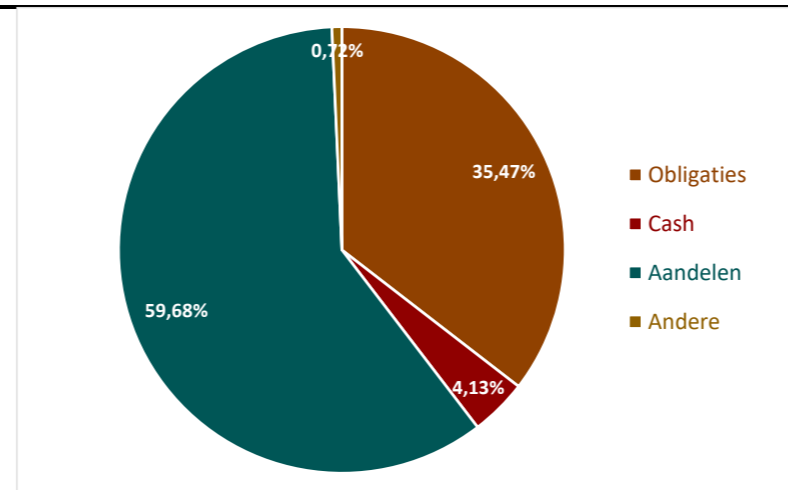
Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

Toestand: 31/12/2019

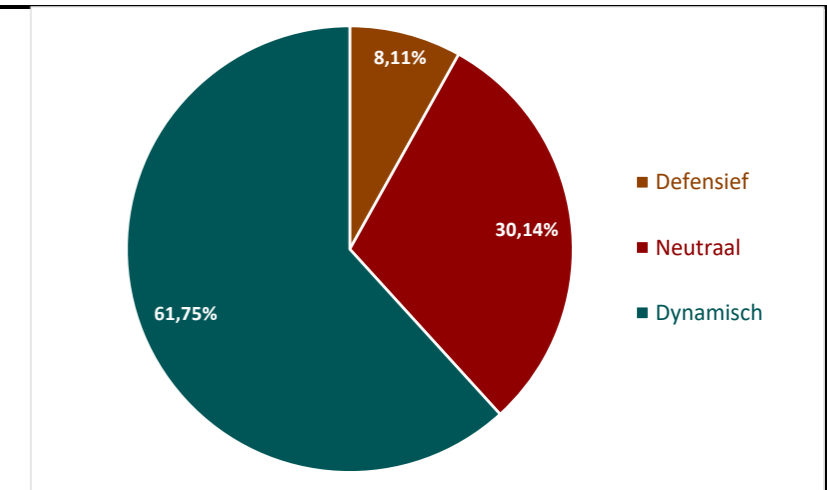
Punctuele data

	Absoluut	Relatief
--- Per einde Q4 2019 ---		
Aantal pensioenspaarfondsen	21	0,0%
Aantal pensioenspaarders*	1.674.676	2,8%
↳ Omvang beroepsbevolking**	5.007.100	2,4%
In België gecommercialiseerd netto actief	21.324.768.829	17,2%
--- Gedurende Q4 2019 ---		
Inschrijvingen***	540.405.378	1.250.874.097,99 (schatting)
Terugbetalingen***	334.052.368	996.115.567,67 (schatting)
↳ Netto instroom***	206.353.009	254.758.530,32 (schatting)
--- Per einde Q4 2019 ---		
Rendement over:		
1 jaar	15,04%	
3 jaar	4,09%	
10 jaar	5,57%	
25 jaar	6,56%	

Bemerkingen:
 * Toestand per 31/12/2019
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transfers naar een ander pensioenspaarfonds

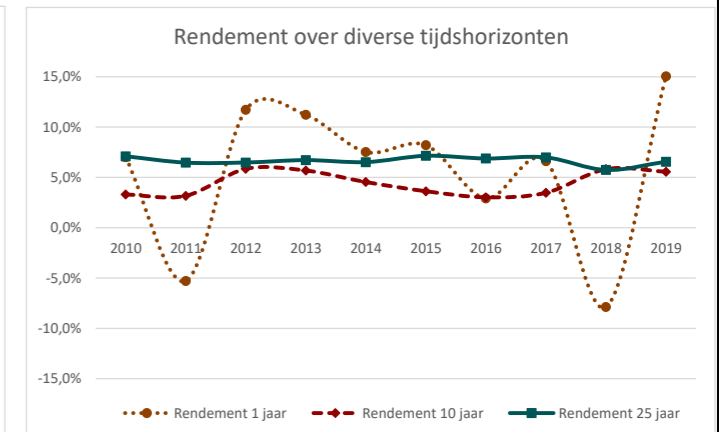
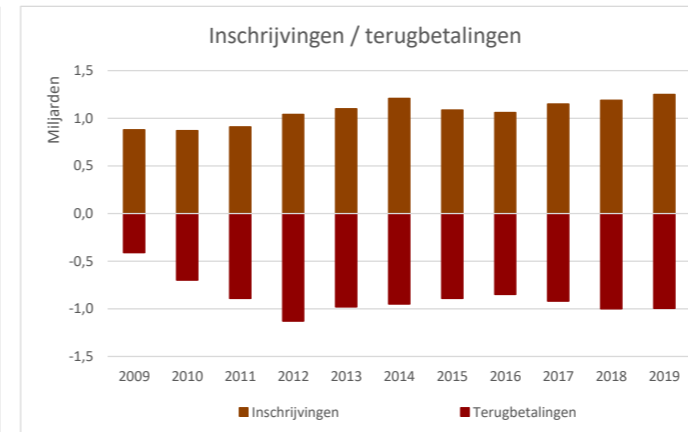
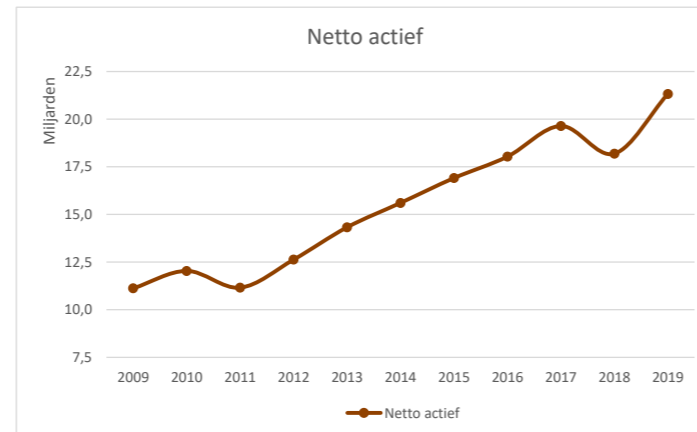
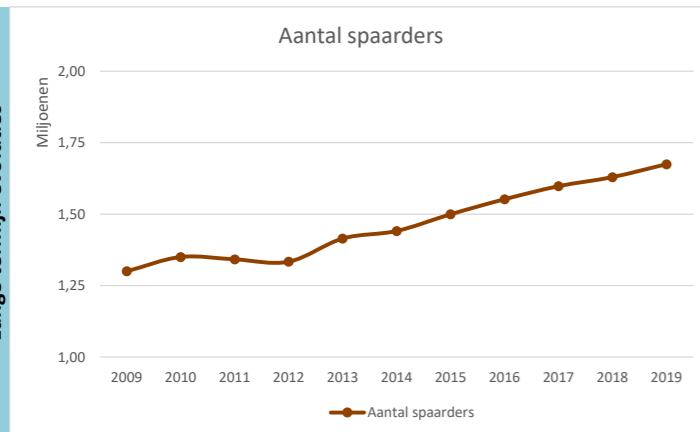

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijlkenmerk

Lange termijn evoluties

Demografische gegevens

